

Overordnet analyse og plan for selskapskontroll

Kongsvinger kommune

2016-2019

Behandlet i kontrollutvalget 30.8.16.
Vedtatt i kommunestyret 13.10.16, sak 091/16

Utført av Glåmdal sekretariat IKS

Innhold

Del 1 – Innledning.....	3
1 Om dokumentet	3
2 Bakgrunn	3
3 Overordnet analyse og plan for selskapskontroll.....	4
4 Formålet med selskapskontrollen	5
5 Risiko- og vesentlighetsanalyse.....	6
5.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger. Begreper.	6
5.2 Kriterier for risiko- og vesentlighetsvurderinger.....	7
5.3 Metode.....	7
5.3.1 Dokumentanalyse.....	7
5.3.3 Innspill fra rådmennene	8
5.3.2 Spørreskjemaer/risikovurderinger fra selskapene	8
5.3.3 Diskusjoner i kontrollutvalget	8
Del 2 – Risikokartlegging	8
6 Overordnet eierstrategi.....	8
7 Oversikt over selskaper	9
7.1 Oversikt over selskaper innenfor koml. § 80.....	9
7.2 Oversikt over selskaper utenfor koml. § 80	9
7.3 Kommunale foretak og diverse samarbeid	10
7.4 Risiko- og vesentlighetsvurdering	12
Del 3 – Plan for selskapskontroll	15
8 Gjennomføring og rapportering av kontrollen.....	15
8.1 Gjennomføring	15
8.2 Prioritering av selskapskontroller 2016-2019	15
8.3 Rapportering.....	16
9 Avslutning.....	16
Vedlegg 1 – Oversikt over heleide selskaper.....	17
Vedlegg 2 - Oversikt over deleide selskaper	21

Del 1 – Innledning

1 Om dokumentet

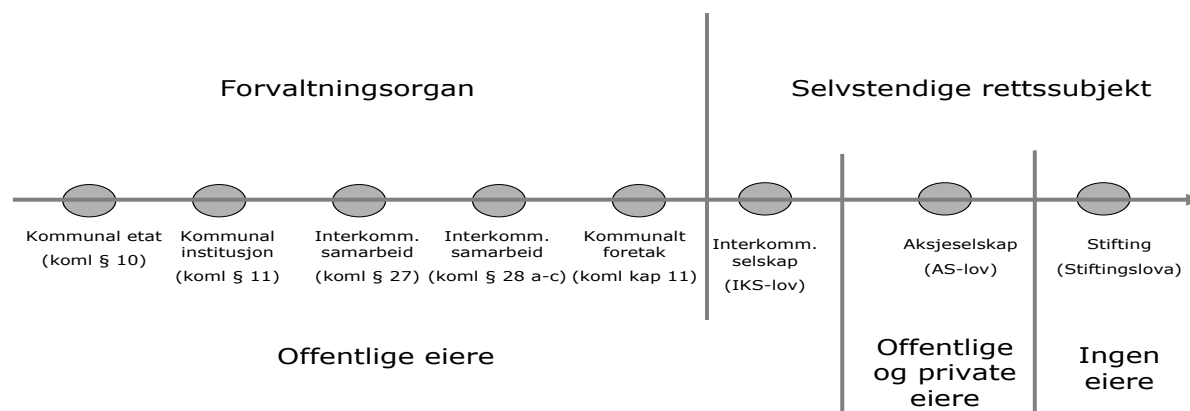
Dette dokumentet inneholder grunnlaget for den overordnede analysen i forbindelse med utarbeidelse av plan for selskapskontroll i Kongsvinger kommune. Selskapskontroll, plan for selskapskontroll og framgangsmåten som er benyttet for å utarbeide den overordnede analysen er presentert i del 1. Videre orienterer vi om de ulike bestemmelsene om selskapskontroll, hva dette består i, og hvilke virkemidler og muligheter som finnes for å gjennomføre slike kontroller. Analysen og planen er utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS.

I del 2 blir innsamlet informasjon om kommunens selskaper og risikokartleggingen presentert. Risikoanalysen vil utgjøre utgangspunktet for forslag til ulike selskapskontroller.

I del 3 blir forslag til prosjekter presentert, og disse skal danne grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer og endelig plan for selskapskontroll.

2 Bakgrunn

Kommunesektoren har siden slutten av 90-tallet vært preget av en økt fragmentering ved at deler av virksomheten har blitt skilt ut i foretak, interkommunalt samarbeid, interkommunale selskaper, aksjeselskaper o.l., herav ofte i form av egne rettssubjekter utenfor kommunelovens rammer. Valg av organisasjonsform legger rammene for kommunestyrets styringsmuligheter overfor fristilte selskaper, ettersom disse har egne selskapsorganer og er regulert av særskilt lovgivning, som bl.a. fastsetter forholdet mellom eierne (kommunen) og selskapsorganene. Modellen nedenfor viser ulike organisasjonsformer for kommunal virksomhet. Figuren viser at jo lenger mot høyre en går i figuren, jo svakere blir kommunestyrets innflytelse. Det går et prinsipielt skille ved overgangen mellom forvaltningsorgan og selvstendige rettssubjekt. Her opphører kommunestyrets direkte innflytelse. Derfor har man fått bestemmelser om selskapskontroll for å sikre informasjon og innsyn i heleide selskapers virksomhet (kommuneloven § 80). En stiftelse har ingen eiere, den eier seg selv. Derfor faller stiftelser utenfor den egentlige selskapskontrollen.

3 Overordnet analyse og plan for selskapskontroll

Hjemmelen for selskapskontroll følger av kommuneloven (kompl.) § 77 nr. 5, som fastsetter at kontrollutvalget skal "påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens (...) interesser i selskaper m.m.", jf. tilsvarende formulering i § 13 første ledd i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner. Etter § 13 annet ledd skal kontrollutvalget «minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden».

Tredje ledd fastsetter at kontrollutvalget selv kan avgjøre hvem som skal gjennomføre selskapskontrollen. Pr. i dag er ikke eierskapskontroll å anse som revisjon, så slike kontroller kan utføres også av sekretariatet og andre. Men det pågår et arbeid med å revidere kommuneloven (kommunelovprosjektet, forslag til endringer lagt fram 10.3.16¹), så det vil kunne komme endringer i flere bestemmelser rundt selskapskontroll i perioden.

Kontrollutvalgsforskriften § 13 må også ses i sammenheng med kompl. § 80, som direkte regulerer kontrollutvalgets og den som utfører selskapskontrollen sin innsynsrett i selskaper, som er fullt ut eid – direkte eller indirekte – av kommuner/fylkeskommuner.

Følgende figur viser selskapskontrollens omfang og innhold.

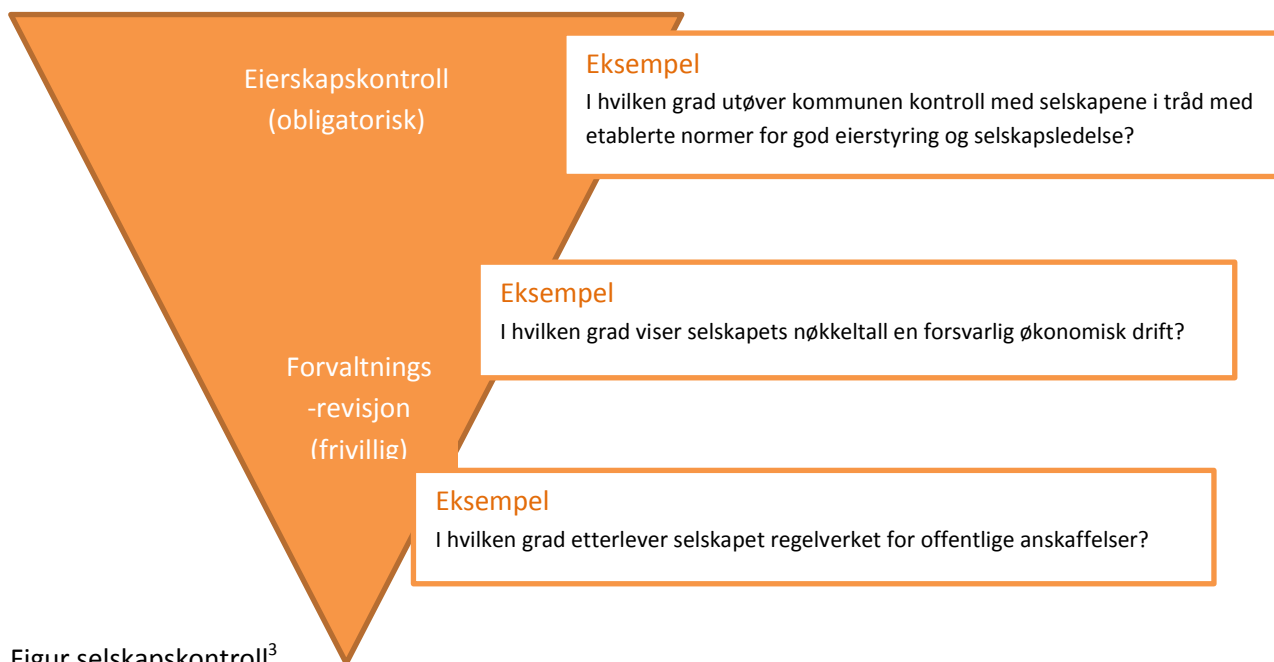

Figur: Selskapskontroll – overordnet skisse

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/styrer-rad-og-utvalg/kommunelovutvalget/id732119/>

I Kontrollutvalgsboken² side 61 er de forskjellige delene av selskapskontroll vist gjennom en slik figur:

Figur selskapskontroll³

Som nevnt ovenfor skilles det mellom den obligatoriske eierskapskontrollen og den frivillige forvaltningsrevisjonen. Det sies i kontrollutvalgsboken følgende: «Praksis tilsier at det er en glidende overgang mellom disse to hovedkategoriene, og at det i enkelte tilfeller kan være vanskelig å skille mellom hva som inngår i hver av disse kategoriene». Det er dette som er forsøkt vist gjennom figuren ovenfor. Forvaltningsrevisjon skal utføres i henhold til kap. 3 i forskrift om revisjon og i henhold til god kommunal revisjonsskikk, og den må utføres av en kvalifisert og uavhengig revisor.

Selskapskontrollen omfatter både heleide og deleide selskaper, herunder også selskaper med private eiere. På grunn av at innsynsretten etter koml. § 80 er begrenset til heleide, kommunale selskaper, vil det imidlertid være forskjeller mht. hvordan selskapskontrollen kan utføres i heleide kontra deleide selskaper.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) har utarbeidet en veileder til selskapskontroll⁴, dvs. en veileder for utarbeidelse av plan for selskapskontroll og for gjennomføring av eierskapskontroll. Som nevnt ovenfor kan selskapskontroll bestå av både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Hvis det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon, skal denne følge RSK 001, standard for forvaltningsrevisjon.

4 Formålet med selskapskontrollen

Selskapskontrollen er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og forutsetninger og i henhold til aktuelle lover og regler.

² Utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet i 2015: http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Diverse_pdf-er/Kontrollutvalgsboka_-_2_utgaven.pdf

³ Kontrollutvalgsboken side 61.

⁴ NKRF: «Selskapskontroll fra a-å», 2010, s. 7

Formålet med *eierskapskontrollen* er å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, utøver myndigheten slik det er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven samt ivaretar kommunens interesser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Eierskapskontrollen begrenser seg til en vurdering av om eierne har etablert tilfredsstillende rammer for styring, og at virksomheten faktisk opererer i tråd med formålet. En materiell vurdering av selskapets organisering, drift og funksjon faller derfor utenfor denne kontrollen.

En viktig forutsetning for at kontrollutvalget kan gjennomføre eierskapskontroll, er at kommunen har tydeliggjort hvilke strategier og målsetninger kommunen har med eierskapene. Utgangspunktet for eierskapskontroller vil derfor gjerne være å undersøke om kommunen har etablert konkrete formål eller føringer for eierskapene, gjerne i form av en eierskapsstrategi eller -melding. (Kontrollutvalgsboken side 62).

Ved behov kan det også gjennomføres forvaltningsrevisjon av selskaper. I et selskap med statlige eller private eierinteresser må imidlertid dette – hvis ikke annet er avtalt mellom eierne, skje med utgangspunkt i åpne kilder fordi ikke innsynsretten etter § 80 gjelder.

Formålet med *forvaltningsrevisjonen* vil være å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. En slik revisjon vil dermed ha fokus på selve aktiviteten og resultater i selskapet. Tema for forvaltningsrevisjon i selskaper vil derfor kunne være:⁵

- måloppnåelse
- offentlige anskaffelser
- habilitet
- etikk og samfunnsansvar
- arbeidsmiljø
- økonomisk drift

5 Risiko- og vesentlighetsanalyse

5.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger. Begreper.

Analysen er bygd på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Risiko er faren for at en uønsket hendelse, begivenhet eller situasjon skal oppstå. Vesentlighet har å gjøre med hvor store konsekvenser det vil ha dersom det negative inntreffer.

Den overordnede analysen skal brukes til å identifisere på hvilke områder risikoen er størst. I tillegg må vi ta med i vurderingen hvilke konsekvenser hendelsen vil kunne få og hvor sannsynlig er det at den oppstår. I uttrykket risiko- og vesentlighetsvurdering ligger at det skal gjøres en vurdering av, på hvilke områder det er risiko for vesentlige avvik, i forhold til vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

⁵ Kontrollutvalgsboken side 62.

5.2 Kriterier for risiko- og vesentlighetsvurderinger

I et forhold til risiko er det spesielt disse forholdene som må vurderes:

- Risiko for at selskapet ikke driver i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger
- Risiko for at selskapet ikke driver i tråd med lover og regler og på en økonomisk forsvarlig måte
- Risiko for at den som forvalter kommunens eierinteresser i selskapet ikke gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger
- Risiko for at det gis uriktig informasjon til kommunen.

I tillegg til en konkret risikovurdering vil det også være viktig å vurdere selskapene ut i fra hvor vesentlige de er for kommunen. Følgende kan være aktuelt å vurdere i denne forbindelsen:

- Hvor viktig er selskapet for kommunens målsettinger?
- Har selskapet et samfunnsansvar?
- Er selskapet heleid eller deleid?
- Hvor stor andel har kommunen i selskapet (eierinteresser)?
- Bidrar selskapet til å oppnå politiske mål?
- Leverer selskapet direkte tjenester til kommunens innbyggere?
- Er selskapet et mulig gevinst- eller tapspotensiale for kommunen?
- Selskapets omdømme.

5.3 Metode

Følgende metoder er brukt for å samle inn data for å kartlegge risikoforhold knyttet til relevante selskaper og områder for selskapskontroll:

- Dokumentanalyse
- Innspill fra rådmennene (møte rådmannsutvalget og brev til rådmennene)
- Spørreskjemaer/risikovurderinger fra daglig leder/styreleder i de heleide selskapene.
- Diskusjoner i kontrollutvalget (april/mai)

5.3.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen bygger på en gjennomgang av selskapenes nettsider, selskapenes møtedokumenter, kommunale dokumenter, kommunens nettsider. Dokumentasjon som ikke er tilgjengelig via kommunen sine nettsider er etterspurt kommunen.

Aktuelle dokumenter kan være:

- Oversikt over alle selskapene kommunen har eierskap i
- Kommunens formål med eierskapet i de ulike selskapene dersom det er definert, eventuell eiermelding/eierstrategi dersom dette finnes
- Selskapsavtaler, vedtekter, selskapenes formål og type virksomhet
- Nøkkeltall for selskapene
- Oversikt over styrerepresentasjon i selskapene
- Annen relevant informasjon knyttet til kommunens eierskap

5.3.3 Innspill fra rådmennene

Spørsmål knyttet til risikoer i selskapene kommunen har eierandeler i, både i forhold til eierskapsforvaltning og drift av selskapet (eks. innkjøp, selvkost, intern kontroll osv.). Sekretariatsleder deltok på et rådmannsutvalg i desember 2015 og ba også om innspill fra rådmennene gjennom brev i mars 2016. Det er ingen spesielle innspill fra rådmennenes side.

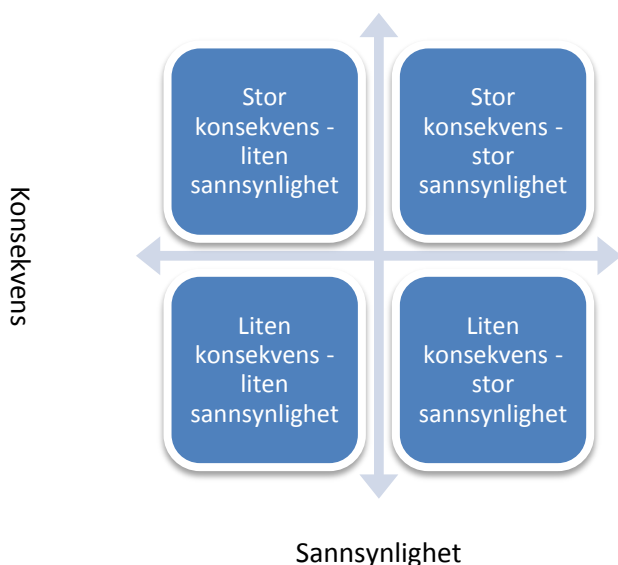
5.3.2 Spørreskjemaer/risikovurderinger fra selskapene

Sekretariatet sendte brev til daglig leder/styreleder i alle interkommunale selskaper og heleide aksjeselskaper i regionen i mars 2016, hvor det ble bedt om at de besvarte noen spørsmål og at det ble foretatt en risikovurdering i selskapet. Alle selskapene har besvart vår henvendelse.

5.3.3 Diskusjoner i kontrollutvalget

Det er gjennomført diskusjoner kontrollutvalget der kontrollutvalget diskuterer risikoer i kommunen, blant annet knyttet til eierskapsforvaltning og drift av selskapet (eks. innkjøp, selvkost, intern kontroll osv.)

I en drøfting i kontrollutvalget kan en slik modell være et hjelpemiddel for å komme fram til hvilke prioriteringer som skal foretas.

Del 2 – Risikokartlegging

6 Overordnet eierstrategi

Kongsvinger kommune har utarbeidet en eiermelding for 2014 (lagt fram i juni 2015). Denne eiermeldingen gir en god oversikt over eierstrategi og formålet med selskapene. En god og aktiv og åpen eierstrategi vil kunne skape større tillit til kommunen som forvalter av fellesskapets interesser. En eierskapsstrategi er også en mulighet til å avklare kommunens krav og retningslinjer for styreverv o.l.

Alle kommunestyrene i regionen behandlet i 2009 dokumentet «God selskapsstyring». Dette dokumentet burde vært gjenstand for en revidering og kontrollutvalgene i regionen har anmodet

kommunestyrene om å igangsette dette arbeidet. Et slikt dokument er et godt grunnlag i arbeidet med å gjennomføre eierskapskontroller.

KS sine «Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll» er også et godt hjelpemiddel for å jobbe med selskapskontroll.

7 Oversikt over selskaper

Oversikten er i hovedsak basert på opplysninger hentet fra Kongsvinger kommunes årsberetning og årsregnskap 2015 (note 7 og note 11) og kommunens eiermelding fra 2014. Oversikten er supplert med informasjon fra Purehelp, Proff og enkelte selskapers nettsider og dokumenter. Presentasjonen er delt i tre, med heleide selskaper i kap. 7.1 (og vedlegg 1), deleide i kap. 7.2 (og vedlegg 2) og «foretak og andre samarbeid» i kap. 7.3. I kapittel 7.4 blir de heleide selskapene satt opp i en tabell, med en risiko- og vesentlighetsvurdering.

7.1 Oversikt over selskaper innenfor koml. § 80

Her viser vi en oversikt over interkommunale selskaper og heleide aksjeselskaper. Dette er selskaper som kommer inn under kommunelovens bestemmelser om kontrollutvalgets innsyn i selskaper (jf. kapittel 3 ovenfor). En nærmere beskrivelse av selskapene med formål og eiere, går fram av vedlegg 1. Her er en oversikt over tidligere gjennomførte selskapskontroller.

Selskapets navn	Tidligere revisjoner (FR ⁶) (EK ⁷)
Glåmdal interkommunale brannvesen IKS	Ingen tidligere FR. Det ble gjennomført EK i 2014.
Glåmdal interkommunale renovasjon IKS (GIR IKS)	FR i 2008 (selvkost). EK i 2014.
Glåmdal interkommunale vann og avløpsselskap IKS (GIVAS IKS)	Det er gjennomført flere kontroller, både FR og EK. EK i 2009, FR i 2009, (off. ansk). FR intern kontroll i 2016.
Glåmdal interkommunale voksenopplæring IKS (GIV IKS)	Ingen tidligere FR, det ble gjennomført EK i 2007 og 2013.
Glåmdal sekretariat IKS	Ingen tidligere EK eller FR.
Hedmark Revisjon IKS	Ingen tidligere EK eller FR.
Promenaden Kongsvinger AS (Aktør AS)	Ingen tidligere EK eller FR. Det ble i 2006 gjennomført en kontroll (på oppdrag fra KS) om saksbehandlingen knyttet til byggekontrakter.
Eskoleia AS	EK i 2009.
Eidsiva Energi AS	Det ble gjennomført en selskapskontroll i selskapet i 2013, gjennomført av Hedmark Revisjon IKS og Innlandet Revisjon IKS. Ikke bestilt av kommunene i Glåmdal.

7.2 Oversikt over selskaper utenfor koml. § 80

Dette er selskapene som er deleide, dvs. som også har private eiere. Dette vil si at kommunen har ikke mer innsynsrett i enn de øvrige aksjonærene. Kommuneloven § 80 kommer ikke til anvendelse. Kommunen kan likevel gjennomføre begrensede selskapskontroller ut fra offentlige dokumenter, i den grad disse kan gi opplysninger om i hvilken grad selskapet opptrår med eiernes intensjon, om rapporteringen fra selskapet samsvarer med retningslinjer, etc. En nærmere beskrivelse av selskapene med formål og eiere, går fram av vedlegg 2.

⁶ FR= forvaltningsrevisjon

⁷ EK-eierskapskontroll

Det ble i 2015 gjennomført en «overordnet selskapskontroll» knyttet til kommunens håndtering av deleide selskaper, så vi tar ikke med noen vurdering av disse selskapene i denne omgangen.

7.3 Kommunale foretak og diverse samarbeid

Stiftelser, kommunale foretak, vertskommunesamarbeid, interkommunalt samarbeid (som ikke er egne rettssubjekter) og eventuelt andre samarbeid/foreninger er ikke omfattet av regelverket om selskapskontroll, men er likevel her for å gi en bedre oversikt over kommunens interesser.

Når det gjelder kommunale foretak, fører kontrollutvalget tilsyn med dette på lik linje som for kommunen. I forhold til vertskommunesamarbeid og interkommunalt samarbeid (som ikke er egne rettssubjekter), er det hhv. vertskommunens eller kontorkommunens kontrollutvalg som har tilsynsansvaret. For øvrige organisasjoner har ikke kontrollutvalget noe tilsynsansvar. Det som står under «andre interkommunale samarbeid» er samarbeid hvor det ikke går klart fram hvordan samarbeidet er organisert. Stiftelser har ingen eiere, de eier seg selv.

Vertskommunesamarbeid (kompl. § 28)

- Glåmdal krisesenter (Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal og Åsnes, Kongsvinger er vertskommune)
- Interkommunal legevakt (Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal og Sør-Odal, Kongsvinger er vertskommune)
- Interkommunal veterinærvakt (Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal og Sør-Odal, Kongsvinger er vertskommune)
- Kongsvinger kommune interkommunale øyeblikkelig hjelp (Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal og Nes i Akershus, Kongsvinger er vertskommune)
- Regionalt innkjøp (RIIG) (Eidskog (har nylig meldt seg ut), Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes, Kongsvinger er vertskommune)

Interkommunalt samarbeid (kompl. § 27, ikke eget rettssubjekt)

- Hedmark IKT (Hamar, Stange, Løten, Kongsvinger, Grue og Nord-Odal, Hamar er kontorkommunen)
- IKA-Opplandene IKA (er et interkommunalt arkivdepot for kommuner i Hedmark og Oppland, interkommunalt samarbeid, men Oppland fylkeskommune som kontorkommune)
- Regionrådet i Glåmdal (Hedmark fylkeskommune, Eidskog kommune, Grue kommune, Kongsvinger kommune, Nord-Odal kommune, Sør-Odal kommune, Våler kommune og Åsnes kommune) («Samarbeidsorgan»).

Andre interkommunale samarbeid (?)

- Nødalarmtjenesten 110-sentralen. Alarmsentral Brann Innlandet dekker 46 kommuner i Hedmark og Oppland fylker. Regionen er sammenfallende med Innlandet politidistrikt. Elverum kommune er vertskommune for drift av regional 110-sentral for Innlandet. Elverum kommune har delegert driftsansvaret for 110-sentralen til Midt Hedmark brann og Redningsvesen IKS.

- Interkommunalt geodatasamarbeid GIS-samarbeid (Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal) (Statens kartverk er sekretariat)
- Interkommunalt Utvalg mot Akutt forurensing region 2 (bl.a. Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal og Åsnes, sekretariatet er tillagt Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS).

Stiftelser (ingen eiere):

- Kongsvinger boligstiftelse
- Høgskolestiftelsen i Kongsvinger
- Stiftelsen kvinnemuseet-Solør-Odal museene

7.4 Risiko- og vesentlighetsvurdering

Selskapets navn	Vesentlighet iht. pkt. 5.2	Risikoelementer iht. pkt. 5.2	Andre risikoelementer/vurderinger ¹ Sannsynlighet/konsekvens	Annet	Oppsummering
Glåmdal interkommunale brannvesen IKS	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene, med unntak av nest siste kulepunkt (gevinst eller tap for kommunen)	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: HMS <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels til stor• Konsekvens: Middels Risiko: Kvalitet på tjenesten/ kompetanse <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Stor Risiko: IT- og informasjonssikkerhet <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Stor. Risiko: Lov om offentlige anskaffelser. <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels.	Selskapet har foretatt risikoevaluering i forhold til drift, økonomi og misligheter	Ikke aktuelt med EK Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• kompetanse og HMS• offentlige anskaffelser• IT-sikkerhet/ informasjonssikkerhet
Glåmdal interkommunale renovasjon IKS (GIR IKS)	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene, med unntak av nest siste kulepunkt (gevinst eller tap for kommunen)	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Helsebelastning <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels til stor• Konsekvens: Middels Risiko: Forurensning <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels til stor Risiko: Brann <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels til stor Risiko: Selvkostberegning <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Liten• Konsekvens: Middels	Selskapet har foretatt risikoevaluering i forhold til drift, økonomi og misligheter	Ikke aktuelt med EK Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• HMS/arbeidsmiljø• Aktuell FR kan også være offentlige anskaffelser, da dette generelt er et risikoområde
Glåmdal interkommunale vann og avløpssekselskap IKS	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene, med unntak av nest siste kulepunkt (gevinst eller tap for kommunen)	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Forurensning, driftsavbrudd <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Liten til middels• Konsekvens: Stor Risiko: IT- og informasjonssikkerhet	Selskapet har foretatt risikoevaluering i forhold til drift, økonomi og misligheter	Ikke aktuelt med EK Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• IT-sikkerhet og informasjonssikkerhet.

¹Vurdert bl.a. på bakgrunn av dokumentanalyser

Selskapets navn	Vesentlighet iht. pkt. 5.2	Risikoelementer iht. pkt. 5.2	Andre risikoelementer/vurderinger ¹ Sannsynlighet/konsekvens	Annet	Oppsummering
(GIVAS IKS)	eller tap for kommunen)		<ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Liten til middels• Konsekvens: Stor. Risiko: Selvkostberegning <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Liten• Konsekvens: Middels		
Glåmdal interkommunale voksenopplæring IKS (GIV IKS)	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene, med unntak av nest siste kulepunkt (gevinst eller tap for kommunen)	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Kompetanse og kultur. <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels til stor.	Selskapet har foretatt risikoevaluering i forhold til drift, økonomi og misligheter.	Ikke aktuelt med EK Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• kompetanse og kultur
Glåmdal sekretariat IKS				Ikke vurdert	Hvis kontrollutvalgene ønsker en EK eller FR, må dette utredes av andre.
Hedmark Revisjon IKS	Selskapet er vesentlig for kommunen, ut fra de tre første kulepunktene, samt femte og siste kulepunkt.	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Helsebelastning og kapasitet <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels. Risiko: IKT-koordinering <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels.		Det er ikke tidligere gjennomført EK, så dette kan være aktuelt.
Promenaden Kongsvinger AS (Aktør AS)	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene.	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Kompetanse og kultur. <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels til stor. Risiko: Brann <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Liten til middels• Konsekvens: Stor. Generell risiko er manglende henvisninger fra NAV=økonomisk risiko/fortsatt drift	Selskapet har foretatt risikoevaluering i forhold til drift, økonomi og misligheter (SWOT-analyse) Dette selskapet har ikke tidligere vært gjenstand for eierskapskontroll.	Ettersom det ikke tidligere er gjennomført EK, bør dette prioriteres nå. Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• kompetanse og kultur
Eskoleia AS	Selskapet er vesentlig for kommunen ut fra alle kulepunktene.	Liten risiko i forhold til disse fire kulepunktene.	Risiko: Kompetanse og kultur. <ul style="list-style-type: none">• Sannsynlighet: Middels• Konsekvens: Middels.	Selskapet er vesentlig for kommunen	Ikke aktuelt med EK Aktuelle FR: <ul style="list-style-type: none">• kompetanse og kultur

Selskapets navn	Vesentlighet iht. pkt. 5.2	Risikoelementer iht. pkt. 5.2	Andre risikoelementer/vurderinger ¹ Sannsynlighet/konsekvens	Annet	Oppsummering
			Risiko: Brann <ul style="list-style-type: none">Sannsynlighet: Liten til middelsKonsekvens: Stor. Generell risiko er manglende henvisninger fra NAV=økonomisk risiko/fortsatt drift		
Eidsiva Energi AS	Selskapet er vesentlig i forhold til samfunnsansvar og flere av de øvrige kulepunktene, men kommunen eier så liten del av selskapet at det ut fra et vesentlighetsaspekt ikke anses hensiktsmessig å gjennomføre selskapskontroll	Selskapet er ikke vurdert i forhold til risiko.			Et stort selskap med potensielt store risikoer, men er ikke vurdert av oss i denne sammenhengen på grunn av kommunens andel i selskapet er 0,05 %.

Del 3 – Plan for selskapskontroll

8 Gjennomføring og rapportering av kontrollen

På bakgrunn av informasjonen som er samlet inn gjennom dokumentanalyse, spørreskjema, innspill fra rådmennene og prosessmøte i kontrollutvalget, er det utarbeidet forslag til selskapskontrollprosjekter. For de foreslåtte selskapskontrollprosjektene er det angitt kriterier i henhold til de momentene som er listet opp i 5.2.

Det er viktig å understreke at risiko- og vesentlighetsvurderinger er skjønnsmessige vurderinger basert på foreliggende informasjon, og at kontrollutvalget kan vurdere risikoene knyttet til selskapene ulikt fra det som er foreslått her.

Det er kontrollutvalget som skal vurdere og prioritere de ulike områdene, og foreslå rekkefølgen for selskapskontrollprosjekter i den planen som blir lagt frem for kommunestyret. Kommunestyret fatter endelig vedtak. Eventuell forvaltningsrevisjon i selskaper legges også inn i plan for forvaltningsrevisjon.

8.1 Gjennomføring

Kontrollutvalget vurderer årlig omfanget av selskapskontroller og hvilke kontroller som skal gjennomføres med utgangspunkt i plan for selskapskontroll. Utvalget kan, i den grad det finner det nødvendig, be om at aktuelle selskaper oversender relevante dokumenter iht. kommuneloven § 80. Kontrollutvalget kan gjøre endringer i planen, hvis forutsetningene skulle endre seg.

Kontroller i selskaper som har flere eierkommuner, bør i størst mulig grad koordineres.

Flere av selskapene kommunen eier, eies ofte sammen med andre kommuner. Dersom kontrollutvalget planlegger å gjennomføre kontroll i et selskap kommunen eier sammen med en eller flere andre kommuner, kan det fremgå av planen om kontrollutvalget ønsker å samordne selskapskontrollen med de andre eierne. (Kontrollutvalgsboken side 85)

8.2 Prioritering av selskapskontroller 2016-2019

I oversikten nedenfor er det foreslått kontroller ut fra de opplysningene som foreligger for perioden 2016-2019⁹. Det går fram av oversikten hvilke kontroller som er foreslått. Hvilke kontroller som skal gjennomføres når, vil gå fram av kontrollutvalgets årsplan, på bakgrunn av foreslåtte ressurser.

Det anbefales at planen revideres etter to år.

⁹ Prioriteringen tas i kontrollutvalgets møte 30.8.16

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Eskoleia AS	<ul style="list-style-type: none">Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering
GIR IKS	<ul style="list-style-type: none">Forvaltningsrevisjon	Selvkostbestemmelsene
GIV IKS	<ul style="list-style-type: none">Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering
Promenaden AS	<ul style="list-style-type: none">Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering

8.3 Rapportering

Rapport etter gjennomført selskapskontroll sendes fra utøver til kontrollutvalget. Etter kontrollutvalgets behandling sendes rapporten kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om gjennomførte selskapskontroller og resultatet av disse i sin årsrapport som legges fram for kommunestyret. Hvis kontrollutvalget har gjort endringer i plan for selskapskontroll, jf. punktet om "Gjennomføring (pkt. 8.1), som nevnt ovenfor, skal dette framgå av årsrapporten.

Eventuelle anbefalinger etter gjennomført selskapskontroll følges opp av kontrollutvalget. Oppfølgingen rapporteres til kommunestyret gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

9 Avslutning

Med regelverket om selskapskontroll sikres de folkevalgte bedre tilsyn og kontroll med den delen av den kommunale virksomheten som er organisert som interkommunale selskaper eller aksjeselskaper. Men kontroll og tilsyn er ikke bare spørsmål om behov og mulighet, men også om kontrollvilje. Avgjørende for om kommunen har tilfredsstillende kontroll og tilsyn med sine fristilte virksomheter, vil til syvende og sist være om det er politisk vilje til kontroll med virksomhetene. I dette ligger at det stilles midler til disposisjon for kontrollutvalget for gjennomføring av selskapskontroll.

For kommunestyret som øverste ansvarlige organ i kommunen vil det også være viktig hele tiden å vurdere om de organisasjonsformer som kommunen har valgt for sin virksomhet, er egnet til å fremme de mål og verdier for kommunens virksomhet som kommunestyret mener er viktige.

Kongsvinger, 30.8.16
Øystein Østgaard
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Vedlegg 1 – Oversikt over heleide selskaper

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹⁰	Eierandel	Kommentarer
Glåmdal interkommunale brannvesen IKS	Formål: Ivareta de lovpålagte oppgavene i henhold til Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om brannvesenets redningsoppgaver i henhold til Lov om brann- og eksplosjonsvern. Ivareta akuttberedskap med hensyn til forurensning. Effektiv drift av brannstasjoner. Kommunens mål: Effektivisering av tjenesteproduksjonen og at oppgaven ut i fra en samfunnsmessig art løses best i fellesskap med andre kommuner.	2016: 74 % 2017: 76 % (I komm. eiermelding fra 2014 står det 70 %)	Oversikt eiere: Kongsvinger kommune 70 % Grue kommune 30 % Ifølge selskapsavtalen er det stipulert fordeling av eierandel=kostnadsfordeling etter gradvis innfasing over 4 år. Eierandel 2016: Grue 26 %, Kongsvinger 74 % Eierandel 2017: Grue 24 %, Kongsvinger 76 % osv. Det står i eiermeldingen at det bør utredes om det vil være fornuftig at flere av Glåmdals-kommunene går sammen i et felles interkommunalt brannvesen.
Glåmdal interkommunale renovasjon IKS (GIR IKS)	Formål: Etablere gode fellesløsninger for deltakerkommunene i forhold til lovpålagte oppgaver med avfallshåndtering. Arbeide for lavest mulig avfallsproduksjon og forsvarlig avfallsbehandling. Effektivisere prosessene med hensyn til innsamling, transport, gjenvinning, gjenbruk og kildesortering. En forsvarlig håndtering av alle typer avfallsfraksjoner. Kommunens mål: Effektivisering av tjenesteproduksjonen og at oppgaven ut i fra en samfunnsmessig art løses best i fellesskap med andre kommuner. Det er mer effektivt enn å løse oppgaven selv.	48,1 % (Det står 47,8 % i kommunens eiermelding)	Oversikt eiere: I selskapets årsmelding: Kongsvinger Kommune 48,1 % Sør-Odal Kommune 21,2 % Eidskog Kommune 16,9 % Nord-Odal Kommune 13,8 % Opplysninger på Purehelp (ikke oppdatert): Kongsvinger Kommune 47,8 % Sør-Odal Kommune 20,6 % Eidskog Kommune 17,7 % Nord-Odal Kommune 13,9 % Det står i eiermeldingen at det bør vurderes om det er mer lønnsomt å ha et felles renovasjonsselskap for hele regionen i stedet for både GIR og SOR.
Glåmdal interkommunale vann og avløps selskap IKS (GIVAS IKS)	Formål: Å eie og drive kommunaltekniske anlegg for vann og avløp i deltakerkommunene på en samfunnsmessig best mulig måte.	59 % (det står 67 % i note 11, som ikke har	Oversikt eiere: Opplysninger på Purehelp: Kongsvinger Kommune 59 % Grue Kommune 19 % Eidskog Kommune 11 % Nord-Odal Kommune 11 %

¹⁰ I all hovedsak hentet fra kommunens eiermelding fra 2014.

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹⁰	Eierandel	Kommentarer
	Kommunens mål: Effektivisering av tjeneste produksjonen og at oppgaven ut fra en samfunnsmessig art løses best i fellesskap med andre kommuner.	med Eidskog)	Det står i Eiermeldingen at kommunen jobber for å få flere Glåmdals-kommuner til å gå inn som medeiere.
Glåmdal interkommunale voksenopplæring IKS (GIV IKS)	Formål: Eie og drive et ressurscenter for voksenopplæring i Glåmdalsregionen Koordinere, markedsføre, planlegge, tilrettelegge og ha et ansvar for produksjon av opplæringstilbud for enkeltpersoner, kommuner, fylkeskommuner, øvrige offentlige etater og andre. Analysere situasjonen i regionen og komme med anbefalinger om nye opplæringstilbud eller endringer. Kommunens mål: Effektivisering av tjenesteproduksjonen og at oppgaven ut i fra en samfunnsmessig art løses best i fellesskap med andre kommuner.	25 % (28.11 % i 2014)	Oversikt eiere: Hedmark Fylkeskommune 28,11 % Kongsvinger Kommune 28,11 % Sør-Odal Kommune 11,42 % Eidskog Kommune 9,90 % Grue Kommune 8,43 % Nord-Odal Kommune 7,81 % Våler Kommune 6,22 %
Glåmdal sekretariat IKS	Formål: Utøve sekretariatsfunksjonen for deltakende kommuners kontrollutvalg Kommunens mål: Effektivisering av tjenesteproduksjonen. En fellesløsning mellom flere kommuner bidrar til en mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre samfunnsmessige resultater enn om kommunen skulle yte tjenesten selv.	15 %	Oversikt eiere: Kongsvinger Kommune 15 % Åsnes Kommune 15 % Våler Kommune 14 % Sør-Odal Kommune 14 % Eidskog Kommune 14 % Grue Kommune 14 % Nord-Odal Kommune 14 % Det står i Eiermeldingen at det bør utredes om en løsning tilsvarende modellen som er valgt for Hedmark Revisjon IKS kan være hensiktsmessig også i forhold til løsningen av denne oppgaven.
Hedmark Revisjon IKS	Formål: Utføre revisjon i deltakende kommuner i henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner. Løpende kontroll med forvaltningen i deltakende kommuner i henhold til forskrift om revisjon og forskrift om kontrollutvalg. Kommunens mål:	7,5 %	Oversikt eiere: Hedmark Fylkeskommune 18 % Hamar Kommune 14 % Ringsaker Kommune 14 % Elverum Kommune 9 % Stange Kommune 8,5 % Kongsvinger Kommune 7,5 % Åsnes Kommune 4 % Trysil Kommune 3,5 % Sør-Odal Kommune 3,5 %

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹⁰	Eierandel	Kommentarer
	Effektivisering av tjenesteproduksjonen og at oppgaven ut i fra en samfunnsmessig art løses best i fellesskap med andre kommuner. En fellesløsning mellom flere kommuner bidrar til en mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre samfunnsmessige resultater enn om kommunen skulle yte tjenesten selv.		Løten Kommune 3 % Eidskog Kommune 3 % Grue Kommune 2,5 % Åmot Kommune 2,5 % Nord-Odal Kommune 2,5 % Våler Kommune 2 % Stor-Elvdal Kommune 1,5 % Engerdal Kommune 1 %
Promenaden Kongsvinger AS (Aktør AS)	Formål (iht. Eiermeldingen) Sysseting av arbeidstakere med ulik grad av yrkeshemming. Formål iht. vedtekter § 3: Selskapet skal tilby en trygg, meningsfull og utviklende arena for mennesker som faller utenfor det ordinære arbeidsliv, samt tilby kvalifiserende tjenester i den hensikt å bidra til at alle mennesker blir i stand til å få, og beholde lønnet arbeid. Selskapet skal forbedre effekten av sosial og velferdstjenester, sett både fra tjenestemottagerens og samfunnets perspektiv. Gjennom undervisning, utviklings og forskningsarbeid skal selskapet være en støttespiller og kompetanseformidler for helse-, utdannings og velferdssektoren, samt det ordinære næringsliv. Kommunens mål: Kommunens engasjement i selskapet er motivert ut fra samfunnsmessig art. Stimulere til denne type tiltak og en fellesløsning mellom flere kommuner/ private aktører bidrar til en mer effektiv tjenesteproduksjon og bedre samfunnsmessige resultater.	100 %	Det står i Eiermeldingen at det bør utredes hvorvidt det kan være hensiktsmessig å samle flere av selskapene, som har som formål å tilby varig tilrettelagt arbeid for mennesker med ulike former for funksjonsnedsettelse, under felles ledelse.
Eskoleia AS	Formål: Hjelpe mennesker med begrensinger i valg av yrke over i arbeid, i utdanning eller annet tilpasset tiltak. Hjelpe arbeidsgivere med å redusere fravær og hindre «utstøting» av ansatte fra arbeidslivet. Arbeide	50 %	Oversikt eiere: Eidskog kommune 50 % Det står i Eiermeldingen at det bør utredes hvorvidt det kan være hensiktsmessig å samle flere av selskapene, som har som formål å tilby varig tilrettelagt arbeid for

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹⁰	Eierandel	Kommentarer
	<p>for opprettelse og drift av egne virksomheter basert på behov for treningsarenaer.</p> <p>Kommunens mål: Motivert ut fra samfunnsmessig art. Tilby de som faller utenfor arbeidslivet mulighet til opptrening for å komme tilbake til arbeidslivet.</p>		mennesker med ulike former for funksjonsnedsettelse, under felles ledelse.
Eidsiva Energi AS	<p>Formål: Finansielt at konsernet skal oppnå en langsiktig og god avkastning, og gi et forutsigbart utbytte til eierne. Industrielt at konsernet skal utvikle gode og samfunnsnyttige produkter og infrastruktur for kundene. Regionalt at konsernet skal være en pådriver for ny vekst og utvikling i innlandet.</p> <p>Kommunens mål: Motivasjon for deltakelse i selskapet er begrunnet ut i fra en regionalpolitisk og finansiell art.</p>	0,05 %	<p>Oversikt eiere: Hedmark Fylkeskraft AS 22,08 % Hamar Energi Holding 22,08 % Lillehammer og Gausdal Energiverk Holding AS 16,77 % Ringsaker kommune 14,83 % Oppland Fylkeskraft AS 9,39 % Andre 14.85 % Gjøvik kommune Løten kommune Østre Toten kommune Elverum Energi AS Åmot kommune Trysil kommune Engerdal Energi Holding AS Nord-Fron kommune Ringebu kommune Øyer kommune Stor-Elvdal kommune Nord-Odal kommune Øystre Slidre kommune Vestre Slidre kommune Vang kommune Lesja kommune Kongsvinger kommune Åsnes kommune Eidskog kommune Sør-Odal kommune Grue kommune Våler kommune Skjåk kommune</p>

Vedlegg 2 - Oversikt over deleide selskaper

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹¹	Eierandel	Kommentarer
Hedmark kunnskapspark AS	Formål: Være en drivkraft mht. inkubator, kommersialisering, spinn-offs og bedriftsutvikling. Utvikling av regionale utviklingsprosjekter. Etablering av regionale nettverk. Risikokapital og regionalt såkorn-/investeringsfond o.l. Kommunens mål: Motivert ut fra samfunnsmessig og regional art. en av hovedsatsningsoppgavene i kommende planperiode vil være å etablere flere arbeidsplasser i regionen. Stimulere til denne type tiltak og en fellesløsning mellom flere kommuner/private aktører bidrar til en mer tverrfaglig tilnærming til mulige tiltak og bedre samfunnsmessige resultater.	5,30 %	Oversikt eiere: Hedmark Fylkeskommune 34,4 % Siva - Selskapet for Industrivekst Sf 30,4 % Hamar Kommune 9,6 % Eidsiva Vekst AS 4,4 % Hamar Media AS 2,8 % Sparebanken Hedmark 2,8 % Gjensidige Forsikring ASA 2,8 % Høgskolen i Hedmark 2,4 % Andre 5,1 %
Kongsvinger kompetanse- og næringscenter AS	Formål: Utvikling, drift og forvaltning av fast eiendom Kommunens mål: Motivert ut fra samfunnsmessig og regionalpolitisk art	20 %	Oversikt eiere: Utstillingsplassen Eiendom AS 80 % Kongsvinger kommune 20 % Det står i Eiermeldingen at utleie av næringsbygg ikke er en primær kommunal driftsoppgave og at Kongsvinger kommune derfor vurderer å gå ut av selskapet.
<i>Brandval bensin AS</i>			<i>Avviklet</i>
Kongsvinger golfanlegg AS	Formål: Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers Kommunens mål: ?	En aksje	Oversikt eiere:
Destinasjon Sør-Hedmark AS	Formål: Et aksjeselskap som skal være et felles markedsføringsorgan og ivareta reiselivsinteressene for de 7 Glåmdalskommunene. Øke trafikken til området, samt stimulere og styrke den samlede reiselivs-næringens lønnsomhet og konkurransevne. Kommunens mål:	9 % 20 andeler (2015)	Oversikt eiere: Solør Næringshage AS 9 % Grue Næringssselskap AS 9 % Odal Næringshage Utvikling AS 9 % Magnor Næringshage AS 9 % Kongsvinger kommune 9 % Åsnes kommune 6,8 % Grue kommune 4,5 % Øvrige (31) 43,7 %

¹¹ I all hovedsak hentet fra kommunens eierskapsmelding fra 2014.

Selskapets navn	Selskapets formål og kommunens målsetting med eierskapet ¹¹	Eierandel	Kommentarer
	Motivert ut fra samfunnsmessig, politisk og regionalpolitisk art. Begrunnet ut fra målet om markedsføring av regionens attraksjoner som vil bidra til en økning i antall besøkende i regionen. Ikke en kommunal primæroppgave, men det er viktig at kommunen bidrar og stimulerer til aktivitet på området for å få nødvendig vekst og posisjonering av kommunen/regionen.		
Geitramsvegen tomteområde AS	?	13.18 % 3954 andeler (2015)	Oversikt eiere: ?
Biblioteksentralen SA		9 andeler	?